

בידורו של מר"ן

כניסה יציאה

20:18 19:28

זמנים לפי אור החיים הקדוש

רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל

משולחנו של מר"ן פאר הדור זצ"ל

שמע זאת הסוהר החדש ואמר לעצמו, מה לי בעבודה קשה זו? אני אסתדר יפה בחיים, יש לי פתרון יפה לחיים טובים. מיד הודיע על פרישתו מהעבודה, ושכר לעצמו חדר במלון מפואר 5 כוכבים והחל ליהנות מהחיים. עברו שבועיים, ובעל המלון קרא לו ובקש תשלום, ענה הסוהר ואמר, אין לי כסף, אבקש להכריז עלי כעל פושר רגל ולמחוק את חובותי, מיד הזעיק בעל המלון שוטרים שעצרו את האיש והחזירוהו לכלא, והפעם כאסיר ולא כסוהר. למחרת נלקח להארכת מעצר לפני שופט, ושם שאל, מדוע על הסוהר ההוא הכריזו שהוא פושר רגל ומחקו את חובותיו ולי אין עושים כן? ענה לו השופט, אין הנידון דומה לראיה, שם הסוחר פתח עסק על מנת לשלם למכור ולקנות והכול בהגינות, אך שלא באשמתו נקלע לקשיים וחובות עקב מצב כלכלי עולמי, והוא עצמו מיצר על כך שאין בידו לשלם, על אדם כזה מכריזים כעל פושר רגל, אך אתה הולך מלכתחילה ליצור חובות, ואתה מכניס את עצמך להתחייבויות שאין צורך בהם, ודאי שעל זה לא ניתן לומר פושר רגל ולמחוק חובות, אלא מדובר בפושע שעליו ליתן את הדין. זה ההבדל בין אדם שחטא בחטא רגיל לבין נודר נדרים, בנדרים, אדם מכניס את עצמו לחיובים שאין הוא חייב בהם, ולא יכול לבוא אחר כך ולטעון זה לא בידי, אין ביכולתי לקיים וכדו', ולכן אין לו לידור מלכתחילה ולהיכנס לחיובים חדשים, כיון שאין בידו באותו רגע לדעת מה יהיה בעתיד, ודיינו בתרי"ג מצוות שנתנה לנו התורה ועלינו לקיימם כדבעי. נרגיל עצמנו לחשוב על כל מילה טרם שנוציא אותה לאוויר העולם, בבחינת "סוף מעשה במחשבה תחילה".

השבת נקרא על עניין הנדרים. בתורה נאמר "איש כי ידור נדר, או השבע שבועה, לאסור איסר על נפשו, לא יחל דברו, ככל היוצא מפיו יעשה." שלמה המלך אמר בקהלת (פרק ה פסוק ג-ה) "כאשר תידור נדר לאלהים, אל תאחר לשלמו, כי אין חפץ בכסילים, את אשר תידור שלם, טוב אשר לא תידור משתידור ולא תשלם." ובגמרא במסכת נדרים (דף ט' ע"א), רבי מאיר אומר, טוב מזה ומזה, שלא תידור כלל. וכך נפסק להלכה בשלחן ערוך בהלכות נדרים (יורה דעה סימן רג סעיף א-ו) 'אל תהי רגיל בנדרים, צריך להיזהר שלא ידור שום דבר, כל הנודר ואפילו מקיימו נקרא רשע, ונקרא חוטא, ואפילו צדקה אין טוב לידור, אלא אם ישנו בידו, יתן מיד, ואם לאו, לא ידור, עד שיהיה לו, ואם פוסקים צדקה, וצריך לפסוק עמהם, יאמר בלי נדר'. עד כאן. ובמסכת שבת (דף ל"ב ע"ב) דרשו רבותינו דברים חמורים על הנודר ולא מקיים.

וצריך להבין מדוע החמירו כל כך בעוון נדרים יותר אפילו מחטא ועוון שיש עליהם תשובה, ואפילו על אדם שנודר ומקיים נאמר רשע, וחוטא, מה חורי האף הגדול הזה? כדי להבין זאת, נקדים, מעשה בבחור צעיר לימים שחיפש עבודה, בלשכת העבודה שלחו אותו לשירות בתי הסוהר, שם חיפשו סוהרים, ואכן הבחור הנ"ל קיבל את העבודה, לבש את מדי הסוהר, והחל בעבודתו. סייר הסוהר החדש בבית הכלא, וראה אסירים עם אזיקים, חלקם בתאים רגילים, וחלקם בצינוק ובידוד, אך מה רבה היתה הפתעתו, כשראה בפנית הכלא, אסיר שמתהלך באופן חופשי ללא אזיקים, בתא מרווח, ואין לא שום מגבלות. לשאלתו, ענה לו מנהל הכלא, כי אסיר זה אינו כשאר האסירים, כיון שלא עבר שום עבירה פלילית, אלא הוא סוחר גדול שנקלע למצוקה כלכלית וחובות רבים עקב המצב הכלכלי הקשה, ויש לו בעלי חובות אשר תבעו אותו לדין, והוא עצור לימים ספורים, עד שבית המשפט יכריז עליו שהוא "פושר רגל", שאז לפי החוק, חובותיו ימחקו ויוכל לצאת לחופשי, לכן תנאיו טובים בכלא.

לשאלת רבים: אנשים הנמצאים בימים הללו בבידוד, ובפרט ילדים קטנים, יש להקל להם בשמיעת מוזיקה במקום צורך. ובפרט עבור ילדים קטנים יש להקל בזה בפשיטות, ולשמחם כמה שניתן, מפני שיש בבידוד שכזה חשש סכנת הנפש לגביהם, ויש לפעול בכל האפשרויות על מנת לשמחם ולשפר את מצב רוחם. וה' יתברך יכלה המגיפה מעלינו, ונזכה לבשורות טובות. פרי חדש בימי בין המצרים אף על פי שביארנו שבימי בין המצרים אין לברך שהחיינו על פרי חדש, מכל מקום, אשה שהיא בהריון, והיא מתאוה לאיזה פרי חדש שנמצא עתה בשוק, כמו פרי הדובדבן ומנגו וכיוצא באלו, יש להביא לה מיד מאותו הפרי שתאכל ממנו. שמיעת כלי זמר בימי בין המצרים אסור לעשות ריקודים ומחולות בימים שבין שבעה עשר בתמוז לתשעה באב, ואפילו בלא כלי נגינה. כתב מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל, שבימי בין המצרים יש להמנע משמיעת מוזיקה מוקלטת. ומכל מקום, בשמחת מצוה, כגון שמחת חתן וכלה, או בשמחת ברית מילה, או בסעודת פדיון הבן, או בר מצוה, או סיום מסכת, מותר לשמוע שירי קודש המלווים בכלי נגינה, שכל שהיא שמחה של מצוה, יש להקל בדבר. שירה בפה בימי בין המצרים ושירה שהיא בפה, בלא כלי זמר, מותר לשורר בימים אלה. וכל שכן שיש להקל בזה בשבתות של ימי בין המצרים, ואפילו בתשעה באב שחל להיות בשבת, מותר לשורר שירי קודש לכבוד שבת. מי שפרנסתו מנגינה על כלי זמר מי שפרנסתו לנגן בכלי זמר אצל גויים, מותר לו להמשיך לנגן בכלי זמר עד שבוע שחל בו תשעה באב. וכמו כן מורה לנגינה, שמלמד תלמידים לנגן על כינור וכדומה, ויש לו הפסד ממון, אם לא ילמד בימים אלה, מותר לו להמשיך ללמד נגינה עד שבוע שחל בו תשעה באב. ונכון להחמיר בזה מיום ראש חודש אב. וכמו שיש להקל בזה למורה שמלמד נגינה, כמו כן מותר הדבר לתלמיד הלומד נגינה בימים אלו. קייטנות שמשמיעים בהם מוזיקה קייטנות של ילדים, או גני ילדים הפועלים בימי בין המצרים, ובמסגרת פעולתם משמיעים בהם שירים המלווים בכלי נגינה, יש להקל להם להשמיע שירים אלה בימי בין המצרים. כן פסק מרן רבינו זצ"ל, ולכן פסק הגאון רבי יעקב קמינצקי זצ"ל. כיבוס ולבישת בגדים מכובסים דיני כיבוס ולבישת בגדים מכובסים, יבואר אם ירצה ה' בסמוך לראש חודש אב.

העלון לרפואת שלום בן לאה

רוצים לקבל העלון שלחו בקשה 050-6255911

העלון לעילוי נשמת מור אבי ניסים אלבס בן ברטה ושלמה שלמה שלם בן שושנה שושנה שלם בת ויקטוריה ידידי איציק הרוש בן חנניה

זיזוק לאליהו

אשרי אדם מצא חכמה ואדם יפיק רבונה מסלגת
להצלחת אשת חיל שלי היקרה
הבן והבנות למשפחת אלבס

מטות-מסעי | תמוז | תש"פ

מפטיירין - שמעו דבר

החיזוק השבועי

הרב אליהו רבי שליט"א ראש כולל "עטרת חכמים" חולון

שלום וברכה מורי ורבותי!

מצד אחד מלמדים אותנו לסמוך על הקדוש ברוך הוא, להאמין בו, לבטוח בו, ללכת אחריו בעיניים עצומות ולהאמין ולדעת שכל מה שהוא עושה, הוא אך ורק לטובתינו. מצד שני אומרים לנו: "מה אתם עוצמים עיניים? קיבלת עיניים מהקדוש ברוך הוא? תשתמש בהם! למה אתם לא ממלא את חובת ההשתדלות? "בזעת אפך תאכל לחם" (בראשית ג, יט), אל תצפה שהכסף ידפוק לך בדלת, תעשה כפי יכולתך להביא אותו".

אז רגע ריבוננו של עולם! אני אמור לסמוך על ה' יתברך ולא לעשות כלום, או לעשות הכל ולא לסמוך? אל תגיד לי גם תסמוך על ה' יתברך ותגיע לרמות גבוהות באמונה וביטחון, ומאידך, מה עם חובת ההשתדלות 'עשה כפי יכולתך'? מה תפקידנו בעולם? אז בואו ונעשה כאן סדר! הקדוש ברוך הוא הביא לכל אחד מאיתנו עיניים, אזניים, ידיים, רגליים, מוח ולב פועם.

אומר לך הקדוש ברוך הוא: "יקירי! תשתמש בכל הכלים הללו ואם לא תשתמש בהם אוי ואבוי לך כי אני לא אעזור לך. אם תעצום עיניים ותקפוז לכביש סואן, סביר להניח שיגיע רכב וישלוח אותך לכל הרוחות, כי אני בתור אבא שבשמיים הענקתי לך את הכלים להשתמש ולא השתמשת בהם, הרי שפשעת!". אבל מה קורה לאחר שהשתמשת בעיניים? מה קורה לאחר שהשתמשת בתבונה שלך ועשית כפי יכולתך? כל מה שמעבר לזה תסמוך עליי שאני יודע מה שאני עושה, ואני אוביל אותך לעתיד הטוב ביותר. אתה רוצה להתחתן, אתה רוצה לבחור מקום לימודים או עבודה, תשתמש בכל הכישורים בהם חנן אותך ה' יתברך, וככל שהוא חנן אותך בכישורים גדולים וטובים יותר, תצטרך להשתמש בהם בצורה גדולה וטובה הרבה יותר מחברך שלא זכה לכך.

"שמר פתאים ה'" (תהלים קטז, ו), הפסוק הזה מגלה לנו שהטיפש זוכה מהקדוש ברוך הוא לשמירה מיוחדת כי אין לו כלים להשתמש בהם. לעומתו, החכם יש לו שמירה פחותה מהקדוש ברוך הוא, כי ה' יתברך מצפה ממנו להפעיל את השכל, לחשוב ולהינצל מהצרות השגרתיות, וצרות שאינן שגרתיות ישאיר לקדוש ברוך הוא שיציל אותו. כל אחד בכל תחום: בבחירת בת זוג, בבחירת בן זוג, בבחירת עבודה, בבחירת מקום לימודים ובכל האטרקציות שהחיים מזמנים לפתחנו, כל אחד מפעיל את כחו, מפעיל את קשריו, מפעיל את מוחו כפי יכולתו, ואת היתר משאיר הקדוש ברוך הוא וסומך עליו בעיניים עצומות שהוא יעניק לו את הטוב ביותר.

ברוכים תהיו!

לשון הרע

לא מדבר אליי

החפץ חיים
רבי ישראל
מאיר הכהן
זצוק"ל

הלכות רכילות, כלל ט', הלכה יא
מי שהולך ומספר ללקוח איך פלוני

רמהו וודאי עובר על אסור רכילות. כיון שעל פי דין תורה אין לו ללקוח טענה על המוכר, נחשבים דבריו רכילות בעלמא. ואפילו אם המתאנה (הלקוח) שואלו לא יאמר לו האמת. וכל שכן אם הוא רואה שעל פי דיבורו יכול המוכר לבוא לידי הפסד, כגון שלא ישלם לו את שאר מה שחייב לו או שיתפסנו - שלא יספר. ואם סיפר עוון גדול למביא לזה. אבל אם הוא רואה שעל פי דין תורה יהיה הדין עם הלקוח, ואם היה יודע הלקוח לא היה מתרצה לוותר, צריך לומר לו את האמת כדי שיוציא מהמוכר אונאתו. ובלבד שיהיה זהיר באופנים הבאים. וכל זה אם הוא רוצה להזהירו שלא יבוא לידי אונאה. אבל אם כבר קנה סחורה מאחד ויודע שרמהו: או בשוו המקח או בשאר חסרונות - תלוי בכך. אם על פי דין תורה אין ללקוח טענה על המוכר בין מפני שהאונאה היתה פחות משישית, או שעבר הזמן מכדי שיראה לתגר או קרובו (שלאחר זמן זה אין יכול להחזיר המקח), או שאר סיבה שבגללה יפסיד הלקוח.

הלכות רכילות, כלל ט', הלכה יב

הדפסת, הפצת, זכית בזיכוי הרבים

רוצים לקבל העלון
שלחו בקשה WhatsApp
050-6255911

העלון לרפואת חולי ישראל
ובכללן לרפואת שלום בן לאה

העלון לעילוי נשמתם של מור אבי היקר
ניסים אלבס בן ברטה ושלמה וחמי משה
חכמון בן רינה